

EEN WEL HEEL DRASTISCHE NAAMSVERANDERING (VEURNE ST.-WALBURGA EN WULPEN, EINDE 18DE EEUW)

P. DONCHE

Alle stamboomzoekers weten dat de kerkelijke bedienaars in hun registers de familienamen in doop-, verlovings-, huwelijks- of begraafakten nogal eens in vele variante schrijfwijzen noteerden. Hun wereldlijke collega's in de administratie: schepenen, baljuws, griffiers, ontvangers, deelslieden enz... deden het ook niet beter. Maar meestal gelijken de vele varianten toch wel op elkaar en onderzoekers met al wat ervaring zien daar wel doorheen. Maar toch blijkt een familienaam soms heel erg, zelfs onbegrijpelijk erg anders te zijn. Het onderstaande is daar een voorbeeld van:

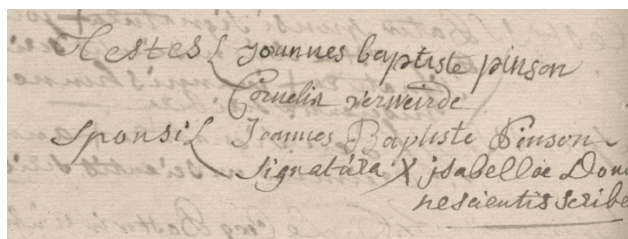
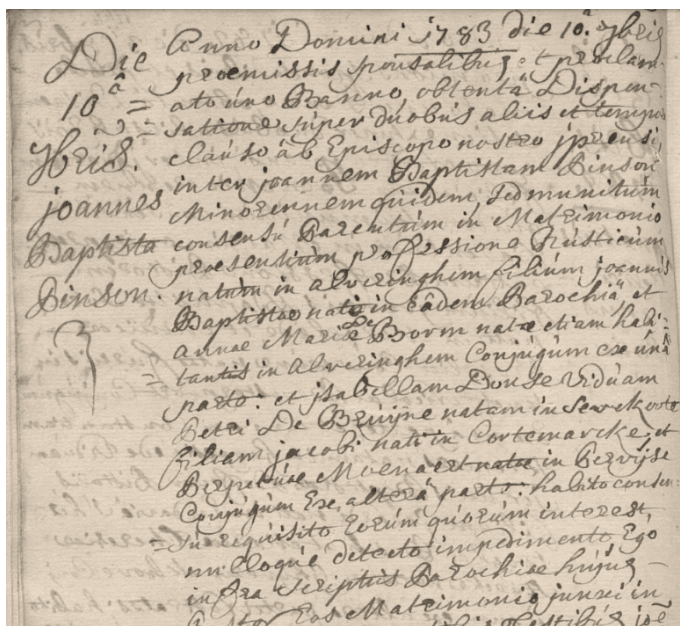
Zoekend op onze naamgenoten en hun genealogisch verband zochten we in één van onze 'kerngobiieden', de kasselrij Veurne uiteraard ook in de staten van goed en weesrekeningen. Daar troffen we onder vele andere ook een staat van goed van een Pieter Albertus DE BRUYNE aan, overleden te Wulpen op 24 augustus 1782, van wie de weduwe, blijveghe en madelaere was: Isabella Eugenia Donche fi.a Jacobus verweckt bij Perpetua Moenaert. Hij liet drie kinderen na uit zijn eerste huwelijk met Maria Catharine Begherin (+ Wulpen, 12 november 1778) en twee kinderen uit zijn tweede.

In de staat van goed is ook hun huwelijkscontract opgenomen, verleden voor deelsman Coppens te Veurne op 28 januari 1779. Zij werd er genoemd f(ili)a Jacobus geprocreert bij Perpetua Moenaert, jonge dochter van 23 jaar geboren van Sevecoote, in Vrije nu wonend St Walburga buiten stadt. Hij werd genoemd als geboren te Westvleteren en wonend te Wulpen. We vonden in de doopregisters van rond 1750 of de huwelijksregisters van rond 1779 van Zevekote of in talrijke andere dorpen evenwel nergens een spoor van een doop van een Isabella Eugenia Donche / Dons(s)e / Donce resp. een huwelijk van haar vader Jacob Donche / Dons(s)e / Donce met een Perpetua Moenaert.

Isabella Eugenia Donse kwam (gelukkig, dachten we aanvankelijk) nog voor in vele akten van latere datum. In de kerkelijke verlovingsakte te Veurne St.-Walburga van 9 februari 1779 zagen we voor Pieter de Bruyne zijn geboorte- en woonplaats (Westvleteren, Wulpen) alsook zijn weduwschap van Maria Begherin bevestigd. Isabella Eugenia Donse wordt genoemd als van Zevekote, filiam Jacobi ex parochiae de Cortemarck et Perpetua Moenaert ex parochiae de Previsse [Pervijze]. Maar ook voor Kortemark bleek in de naamindices op de dopen en huwelijken geen spoor van enige Donse/Donche/Donce (hooguit een voornaamloos kind Doense geboren in 1631). Die sporen naar het verleden liepen dood.

Maar Isabella Eugenia liet na haar huwelijk met Pieter de Bruyne andere sporen na in de parochieregisters. Haar echtgenoot Pieter de Bruyne overleed al na 3,5 jaar huwelijk. In zijn begraafakte (Wulpen, overleden 15, begraven op het kerkhof op 17 augustus 1782) wordt zijn weduwe Isabella Donse vermeld.

Lang bleef ze niet weduwe. Al vier maand later vinden we te Wulpen op 10 december 1782 de verlovingsakte van Isabellam Donse natam in Sevekote vidua Petri de Bruyne nati in Westvleteren, filia Jacobi nati in Cortemarcke, et Perpetuae Moenaert, natae in Pervijse. Zij verloofde zich met Joannes Baptist PINSON. Deze laatste ondertekende de verlovingsakte, Isabella Donse ondertekende niet, ze kon allicht niet schrijven.

Maar ook dit huwelijk was geen al te lang leven beschoren: 11,5 jaar later, op 24 juli 1794 werd te Wulpen op het kerkhof haar tweede echtgenoot Joannes Baptist Pinson begraven. Zij wordt in de begraafakte genoemd Isabelle Donse nata in Sevekooten aetatis circiter 36 annorum. Geboren te Zevekote circa 1794 - 36 = 1758 spoort weer goed met wat in haar eerste huwelijkscontract was vermeld: geboren te Zevekote circa 1779 - 23 = 1756.

Weer bleef ze niet lang weduwe. Negen maand later, op 14 april 1795 verloofde ze zich te Wulpen voor de derde maal, nu met Ferdinand Ludovicus KARON, wonend te Wulpen, 26 jaar oud. Zij wordt er genoemd Isabellam Donse natam in Sevenkoote habitantem in Wulpen aetatis 40 annorum filiam Jacobi nati in Cortemarck et Perpetua Moenaert nata in Pervijse. Met vermelding van geboren te Zevekote, circa 1795 - 40 = 1755 als dochter van Jacob, geboren in Kortemark en Perpetua Moenaert geboren in Pervijze. Zelfs haar eerste twee echtgenoten worden expliciet vermeld. Haar derde echtgenoot ondertekend de akte, zij niet.

Derde keer was toch geen goede keer (ondanks het spreekwoord) want weer was dit huwelijk geen lang leven beschoren: Ferdinand Louis Karon overleed 6 jaar later te Wulpen op 15 germinal IX (3 april 1801), als weduwe Isabella Donse nalatend, zoals blijkt uit de overlijdensakte opgemaakt door de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Het huwelijkscontract en de verlovingsakte van 1779, de staat van goed van 1782, de verlovingsakten van 1782 en 1795 en de begraaf- of overlijdensakten van 1782, 1794 en 1801, alle bevestigen ze elkaar steeds weer en vermelden ze Isabella (Eugenia) Donche/Donse. Maar toch ontbreekt die familienaam totaal in de parochieregisters van Zevekote of Kortemark. In 2004, toen we ons boek Geschiedenis & Genealogie van de familie Donche 1365-2004 publiceerden belandde dit gezin bij de 'Losse gegevens betreffende naamgenoten' (dl. 1, p. 445).

Enige tijd geleden dachten we eraan om eens te zoeken in geneanet.org op partners "Karron" - "Donse". Groot was onze verbazing toen we daar een KARRON Ferdinandus Ludovicus, aantreffen, overleden 1801, gehuwd te Wulpen in 1795 met ... "VAN RONSE - DONSE" Isabella Eugenia. Alle voornamen klopten, plaats en jaar van zijn overlijden en huwelijk klopten ook. Zij werd er vermeld als overleden te Wulpen op 6 februari 1812.

Dus meteen die overlijdensakte opgevraagd en we lazen er: L'an 1812 le septieme jour du mois de fevrier ... sont comparus ... connaissances de la defunte ... lesquels nous ont declaré que hier le sixième jour du courant mois de fevrier ... Isabelle Vanronse, journalière, âgée de cinquante huit ans, native de la commune de Zevecote, ... demeurante en cette commune de Wulpen, veuve de Pierre Karron, décédé en cette commune de Wulpen, fille légitime de feu Jacques Van Ronse et de la feue Emerence Moenaert son épouse, est decédée ... en cette commune. Alles stemde overeen met de bekende gegevens uit de verlovings- en begraafregisters en de overlijdensakte van haar derde echtgenoot (op de voornaam van haar moeder: Emerence t.o. Perpetua na).

Decès

C'est mil huit cent douze le septieme jour du mois de fevrier a dix heures du matin
pardevant nous basile jorvoos Maire officiel de l'Etat Civil de la Commune de
Wulpen, Canton de Neuforg, Arrondissement de fumes, Departement de la Lys
Municipalite du dit Wulpen, sont comparees les deces Justus Schockaert, Cultivateur
age de quarante ans et Joseph ghiesdy, fermier, age de quarante quatre ans.
Ils ont les deux demeurants en cette Commune et Connoissances de la defunte
Ci apres Nommes, Lesquels nous ont declare que hier le sixieme jour du courant
mois de fevrier a neuf heures du soir Isabelle Vanronse, Journaliere
agee de cinquante huit ans, Native de la Commune de Zevekote, Arrondissement
de bruges Departement de la Lys, demeurante en cette Commune de Wulpen,
fille de Pierre Karron Decede en cette Commune de Wulpen / fille legitime
du feu Jacques Vanronse et de la feue Emerence Moenaert son épouse,
et decede en la maison du predit Joseph ghiesdy N° 63 dans cette
Commune et les declarants ont signe avec nous Lesquels ont signe apres
apres que lecture leur en a été faite J. Justus Schockaert
Josephus ghiesdy

Toch wel een drastische naamverandering: van Vanronse naar Donse. Zelfs al kon Isabella haar naam niet schrijven, het weglaten van het voorzetsel en vooral van een R een D maken is toch wel een ingrijpende verandering.

Nu was het eenvoudig om in Zevekote op zoek te gaan naar haar doopakte, de klapper gaf ons meteen de datum 15 februari 1756 en de akte zelf geeft nog eens een overvloed aan nuttige gegevens: 1756, Die decima quinta mensis februarii anno 1756 ... nata et die decima sexta ejusdem baptizata est Isabella Eugenia filia legitima Jacobi van Ronse baptizati in Cortemarcq die 21a decembris anno 1727 et Perpetua MOENAERT baptizata in Provisie in diocesi iprensi die 6a martii anno 1734. Susceptores fuerunt Josephus Emmanuel van Ronse et Maria Catharina de Ruijtter.

Het opvragen van haar doopakte bij zijn collega te Zevekote is wellicht wat de ambtenaar van de Burgerlijke Stand te Wulpen gedaan heeft toen hij haar overlijdensakte opmaakte. Zijn collega zal aanvankelijk ook wel vruchteloos gezocht hebben naar een Isabella Perpetua Donse, maar toch heeft hij haar ware identiteit achterhaald.

Hoewel op geneanet e.e.a. over deze Van Ronse staat is het niet volledig, we zochten alles op in de parochieregisters:

I. - MATHIEU (Mahuutus) VANRONSE huwde te Kortemark op 11 juli 1716 met Anna Maria Mergaert. Zij hadden volgende kinderen, alle gedoopt te Kortemark:

1. **Maria Vanronse**, (°) 10 nov. 1719 (d.v. *Mahuutus* en Anna Maria Mergaert).
2. **Rosalia Vanronse**, (°) 7 aug. 1722 (d.v. *Mathieu* en Anna Merregaers).
3. **JACOBUS Vanronse**, zie verder onder II.
4. **Josephus Vanronse**, (°) 30 juli 1728 (d.v. *Machutus* en Anna Maria Mergaert).
5. **Anna Maria Vanronse**, (°) 9 sep. 1731 d.v. *Machutus* en Anna Mergaert).

II. - JACOBUS VANRONSE, (°) Kortemark, 18 dec. 1725 (d.v. *Mahutus* en Anna *Mergaert*). Hij huwde Leke, 15 sep. 1755 met Perpetua MOENAERT. Zijn familienaam is in de huwelijksakte kortweg: **Ronse** (ook één der getuigen, allicht zijn broer Josephus wordt *Ronse* genoemd). Hij overleed te Westende op 27 en werd begraven op 29 okt. 1776 op het kerkhof van Lombardzijde. In zijn begraafakte is de familienaam **van Ronce** gespeld en zijn echtgenote: "*Petue*" *Moeraert*. Zij hadden volgende kinderen:

1. **Isabella Eugenia van Ronse**, ° Zevekote (bij Gistel) op 15 en (°) 16 feb. 1756. Haar doopakte akte is zeer goed leesbaar en geeft veel informatie, zelfs van de ouders wordt de plaats en datum van hun doop gegeven. Alleen is de opgegeven doopdatum van de vader, "21 december 1727" niet correct (en ook onmogelijk gezien zijn broer Josephus Vanronse werd gedoopt op 30 juli 1728, wat slechts 7 maand na 21 december 1727 is), het moet 18 december 1725 zijn (Van Kortemark zijn de parochieregisters van voor 1761 verloren gegaan in 1917 bij een dynamitering van de kerk, we beschikken alleen nog over de naamindexen opgemaakt in de 19de eeuw. Deze vermelden géén doop van een Vanronse/Vanronce in 1727).
2. **Isabella Eugenia** ging tussen 1779 en wellicht tot aan haar overlijden, gedurende 33 jaar, door het leven en in vele akten als **Isabella Eugenia Donse/Donche**.
3. **Ludovicus van Ronse**, geboren te Zevekote op 13 en gedoopt op 15 januari 1758 (peter: Carolus Franciscus Moens, meter: Joanna Theresia de Ly).
4. **Genoveva van Ronse**, geboren te Zevekote op 23 en gedoopt op 24 augustus 1760 (peter: Engelbertus Osaer, meter: Isabella Strubbe).

